

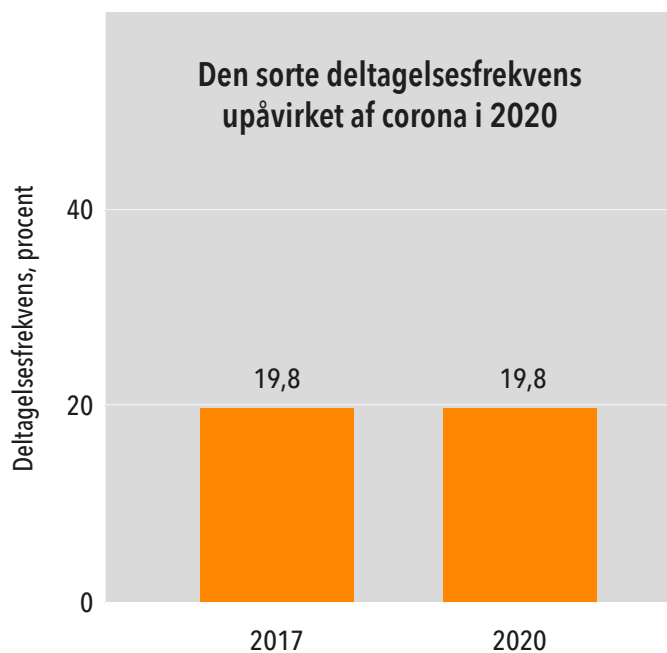
Hverken mere eller mindre sort arbejde i coronaens første år

Coronapandemien har ikke haft indflydelse på omfanget af sort arbejde i Danmark. Det fremgår i hvert fald, når man spørger danskerne selv, viser ROCKWOOL Fondens Forskningsenheds nyeste undersøgelse af sort arbejde fra 2020.

Da coronapandemien og en efterfølgende nedlukning af samfundet ramte Danmark i det tidlige forår 2020, var det med hjemsendelser og i visse tilfælde fyringer til følge. Det kunne derfor være nærliggende at tro, at også det sorte arbejdsmarked var blevet påvirket. Det lader imidlertid ikke til at være tilfældet for andelen af danskerne, der har arbejdet sort, viser undersøgelsen. Godt 95 procent af de adspurgte danskere svarer, at de hver-

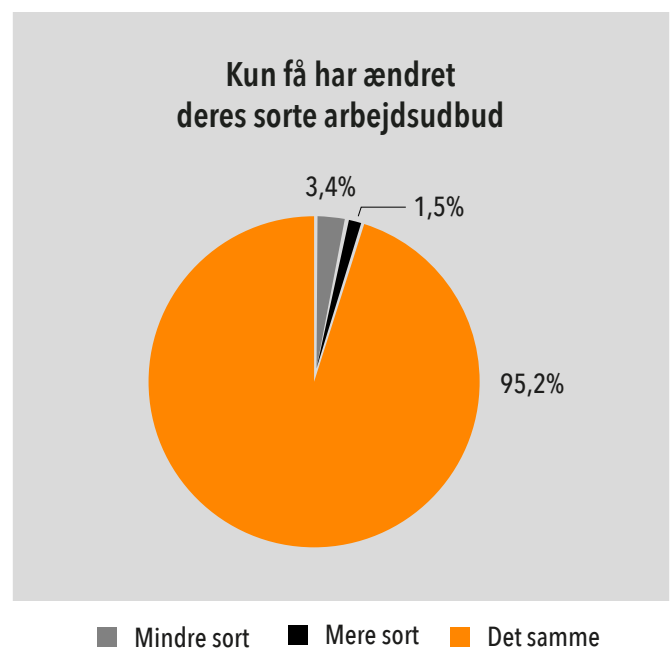
ken har arbejdet mere eller mindre sort under pandemien. De resterende knap 5 procent, som har ændret deres sorte arbejdsudbud, er fordelt over 3,4 procentpoint, der har arbejdet mindre sort, end de ellers ville have gjort, og 1,5 procentpoint, der har arbejdet mere sort.

Der er altså lidt flere, som har arbejdet mindre sort end mere under coronapandemien i 2020. Det er dog ikke nok til at udmønte sig i en ændring af den samlede andel af danskere, som har arbejdet sort. I en analyse fra 2018 fandt ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed, at 19,8 procent af danskerne havde arbejdet sort i løbet af 2017. Den nyeste undersøgelse finder nøjagtigt den samme sorte deltagelsesfrekvens, nemlig 19,8 procent.

Note: Deltagelsesfrekvensen er andelen af danskere, som har arbejdet sort i løbet af året i hhv. 2017 og 2020.

Kilde: ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed.

Note: Pga. afrunding summerer tallene ikke præcist op til 100%.

Kilde: ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed.

Et lignende billede dannes, når man ser på den tid, danskerne i gennemsnit bruger på det sorte arbejdsmarked. Blandt de danskere, der har arbejdet sort, er længden af den sorte arbejdsuge faldet med 15 minutter, men faldet ligger indenfor den statistiske usikkerhed og er ikke signifikant. Undersøgelsen i 2020 fandt en gennemsnitlig sort arbejdsuge på 2 timer og 32 minutter, mens den i 2017 var 2 timer og 47 minutter.

Resultaterne er baseret på spørgeskemaundersøgelser fra knap 2.400 danskere, der i november og december 2020 blev spurgt ind til deres formelle arbejdsmarkedstilknøytning såvel som deres udbud af sort arbejde det forgangne år.

Smitterisiko afholder nogen fra sort arbejde

Smitterisikoen dominerer som enkeltårsag til at have arbejdet mindre sort blandt de adspurgte. Af de 3,4 procent af danskerne, der har sænket deres sorte arbejdsudbud under coronapandemien i 2020, angiver halvdelen, at årsagen er frygten for at blive smittet eller smitte andre. Den næsthøypigste årsag er mindsket efterspørgsel, som godt en fjerdedel har angivet.

Enkelte brancher skiller sig ud

Overordnet er det sorte arbejdsudbud ikke blevet påvirket af coronapandemien i 2020, viser undersøgelsen. Alligevel tegner der sig et måske ikke overraskende billede blandt de få, som har ændret deres udbud af sort arbejde, når man sammenligner med branchefordelingen blandt alle, som har arbejdet sort i løbet af året. Blandt dem, som svarer, at de har arbejdet mindre sort under coronapandemien, var der flest, der udførte sort arbejde indenfor hotel- og restaurationsbranchen. Sort arbejde indenfor hotel- og restaurationsbranchen kan f.eks. være madlavning eller servering til fester. Blandt dem, der har arbejdet mere sort under coronapandemien i 2020, er det bygge- og anlægsbranchen, som er relativt overrepræsenteret. Det er dog vigtigt at holde sig for øje, at der er tale om få observationer, hvorfor resultaterne er behæftet med en vis statistisk usikkerhed.

Den samlede sorte branchefordeling ser ikke ud til at være påvirket af skævheden i de sorte brancher mellem de to grupper, som har arbejdet mindre henholdsvis mere sort. Igen ser vi altså, at danskernes sorte arbejdsudbud i det store og hele er upåvirket af de relativt få, som har ændret deres adfærd på det sorte arbejdsmarked under coronapandemien i 2020.

Metode

I november og december 2020 indsamlede Danmarks Statistik data om danskernes sorte arbejdsudbud for ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed. Ca. 2.400 repræsentativt udvalgte danskere gennemførte spørgeskemaundersøgelsen som enten telefon- eller webbesvarelse.

I spørgeskemaundersøgelsen blev respondenterne bl.a. spurgt ind til, om de i løbet af de seneste 12 måneder havde udført sort arbejde, karakteren af det sorte arbejde, samt tiden de havde brugt på det sorte arbejde. Derudover blev respondenterne stillet

spørgsmålet, om coronapandemien havde påvirket, hvor meget sort arbejde de havde udført.

På grund af tidspunktet for dataindsamlingen kunne respondenterne kun forholde sig til første bølge af coronapandemien i foråret 2020. Spørgsmålet blev stillet til alle respondenter, uafhængigt af om den enkelte havde arbejdet sort i løbet af det forgangne år. Dernæst blev respondenter, som svarede, at de enten havde arbejdet mindre eller mere sort, end de ellers ville have gjort, stillet et uddybende spørgsmål om årsagen til ændringen i deres sorte arbejdsudbud.

Tidligere udgivelser

Kristian Hedeager Bentsen, Lise Lam Hansen, Bent Jensen, Claus Larsen & Peer Ebbesen Skov (2018).

”Sort arbejde, gør det selv-arbejde og deleøkonomi”.

ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed og Syddansk Universitetsforlag.

Lars Højsgaard Andersen, Kristian Hedeager Bentsen, Camilla Hvidtfeldt, Bent Jensen, Jan Rose Skaksen & Peer Ebbesen Skov (2017): *”Danskernes liv med skatter, sort arbejde og gør det selv-arbejde.”*

ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed og Syddansk Universitetsforlag.

Nyt fra ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed. (ISSN 1396-1217) udgives for at informere offentligheden om resultaterne af den løbende forskning i enheden.

Nyhedsbrevet er ikke ophavsretligt beskyttet og må frit citeres eller kopieres med fornøden kildeangivelse.

Du kan se andre udgivelser fra forskningsenheden på: www.rockwoolfonden.dk/forside/forskning